

# Nominasjon til Dronning Sonjas skolepris 2021

Mottatt dato: 10.08.2021



## Opplysninger

Navn på nominert skole \*

Sandnessjøen videregående skole

Skoleslag \*

Videregående skole

Adresse \*

Novikveien 47

Postnummer \*

8800

Poststed \*

Sandnessjøen

E-post \*

post.ssj@vgs.nfk.no

Telefonnummer

75653300

Antall elever\*

450

Antall lærere\*

110

Navn på rektor\*

Arne Tømmervold

Utfylt av \*

Arne Tømmervold

Telefonnummer

90800965

## Læringsmiljø

Beskriv kort hvordan dere arbeider med elevenes læringsmiljø

### 0. Innledning

I Nordland fylke, nesten ytterst på Helgelandskysten, ligger Sandnessjøen videregående skole med våre 450 elever og 110 ansatte. Her, i dette området med Alstahaug som vertskommune, har vi fostret kjente historiske personer som Hårek fra Tjøtta og Petter Dass. Her vokste også han som mange mener er Norges modigste nålevende person, Odd Eriksen, opp. Han som i 2004 var med på å overmanne kapreren på et fly fra Kato Air og hindret dermed flyet i å styrte. I Alstahaug finner vi også historiske monumenter som skiløperen "Røddøymannen" som dannet grunnlaget for piktogrammene til vinter-OL, både i Oslo 1952 og på Lillehammer 1994. Dermed har vi, basert på nær og fjern historie, mye å leve opp til.

I dag sørger det kjente landemerket Helgelandsbrua for at vi har fastlandsforbindelse. Videre har vi daglige avganger med både Widerøefly, Hurtigruten, hurtigbåter, og vi har ferger som går både sørover, vestover og nordover. Dette gjør oss attraktive for turister som gjerne vil vandre i fjellkjeden De Syv Søstre, men også for næringslivet som vil investere i både skipsbygging, verkstedindustrien, en sterkt voksende havnæring og for leverandører til olje- og gassindustrien. Nordland fylkeskommune har for øvrig utpekt Petter Dass-museet i Alstahaug som fylkeskommunens tusenårssted.

Det nære og tette samarbeidet vi har i regionen gjelder også med Alstahaug kommune, som er vertskommunen vår. Fra ordfører Peter Talseth har vi fått følgende støtteerklæring i arbeidet med å bli nominert til Dronning Sonjas skolepris:

- "Brev om Sandnessjøen videregående skole i forbindelse med Dronning Sonjas skolepris 2021 Det er med stor glede jeg som ordfører er bedt om å skrive noen ord om Sandnessjøen Videregående skole, i forbindelse med Dronning Sonjas skolepris 2021.

Kommunen er godt kjent med de gode resultatene Sandnessjøen Videregående har på gjennomføring, noe de har hatt over flere år, der de har utmerket seg i Nordland. Det er Alstahaug kommune svært stolt av.

Bak tallene på gjennomføring ligger det strukturert kvalitetsarbeid over svært mange år, der skolen har jobbet etter visjonen «Kvalitet med blick for den enkelte». Bak disse ordene har man bygget en bevissthetskultur hos de ansatte, som skal løfte den enkelte elev, uansett sosioøkonomisk ståsted, etnisitet, bakgrunn eller psykiske og fysiske begrensninger. Tanken om likeverd og inkludering står sterkt, og for vår kommune, som blant annet bosetter flyktninger, er dette svært viktig. Alle skal være velkommen på ulike arenaer i vår kommune. Sandnessjøen videregående legger her et godt grunnlag for alle elever, slik at de blir yrkesaktive innbyggere, enten i vår kommune eller i andre deler av Nordland og Norge. Skolen er viktig for alle kommunene som sogner til regionsenteret Alstahaug, men også i et større perspektiv for elevene. De skal utvikle seg til å bli gangs mennesker.

Det er mitt inntrykk at skolen jobber med det siste i mente, de tar sitt samfunnsansvar på største alvor. Skolen er en aktiv Mot-skole og fikk så sent som i skoleåret 2018/2019 hedersplakett for sin innsats for å skape trygge elever fra MOT sentralt, og skolens miljøarbeider har fått pris som årets MOT-coach i desember 2020. Arbeidet med å gi kunnskap, samtidig som man trygger den enkelte, få eleven til å se seg selv i et fellesskap, samtidig som den finner sin egenverdi, er noe skolen synes å lykkes med i stor grad. Jeg tror at en viktig årsak til at skolen lykkes er at de bygger den viktige fellesskapskulturen sammen, med inkludering og likeverd, der alle på skolen er viktige, uansett hvilken funksjon man skulle ha. Om man besøker biblioteket, IKT eller snakker med renholderne får man det samme inntrykket, skolen er et sted der man er velkommen og ønsket. Dette ser elevene og det overføres til dem. Dette tror jeg er en viktig del av muligheten til å ta til seg kunnskap, som igjen skaper selvtillit og egenverdi. Elevene får respekt for hverandre og respekt for seg selv.

Et godt fysisk eksempel på likeverd er at har skolen lik tilgang til parkeringsplasser, kantine og toalett for elevene og ansatte, oppmerket i ganger for synshemmede og utstyr for hørselshemmede tilgjengelig ved behov. Det er også PRIDE-flagg i bordstørrelse hos rådgiver og på biblioteket når dette feires. Du vil alltid bli møtt med et «Hei!» når du kommer innenfor dørene på Sandnessjøen videregående. Skolen ser den enkelte og alle. Som vertskommune og samarbeidspartner for Sandnessjøen videregående skole anerkjenner jeg med stor respekt og takk den viktige jobben de gjør for elevene og lokalsamfunnene. Sandnessjøen Videregående skole vil være en verdig vinner av Dronning Sonjas skolepris, som garantert vil inspirere dem videre i det viktige arbeidet med gode relasjoner, likeverd og integrering, både innad i skolebygget og ellers i samfunnet!

Med hilsen Peter Talseth Ordfører"

---

Læringsmiljø

Beskriv kort hvordan dere arbeider med elevenes læringsmiljø:

Sandnessjøen videregående skoles visjon er "Kvalitet - med blick for den enkelte". I det ligger det mye, blant annet at vi skal ha fokus på å se enkeltmennesket i skolesamfunnet. Vi skal gi hver enkelt elev best mulig opplæring og tilbud, ut i fra elevens forutsetninger, talent og evner. Hver enkelt elev og ansatt utgjør en viktig del av vårt lærings- og arbeidsmiljø. Dermed har vi lagt et godt grunnlag for å jobbe målrettet med det viktige arbeidet med elevene sitt skolemiljø, arbeidet med inkludering og å høre til, hvordan skolen arbeider med de gode relasjonene i skolen, hvordan man arbeider med elevmedvirkning, samarbeidet mellom skole og hjem og hvordan alle som arbeider på skolen samarbeider om inkludering og likeverd.

Skolen har et stort ansvar for integrering og inkludering i samfunnet. Ny lov om integrering fra 2021 gir oss større ansvar enn noen gang, særlig innen norskopplæring, og det er derfor et viktig satsingsområde for oss, slik at vi kan bidra sterkt til at de kommer seg videre i livet. Vi er derfor en viktig bidragsyter i å gi denne målgruppen en god start på inngangen til arbeidsliv og studier. På den måten blir de mer inkluderte og kan føle seg som likeverdige samfunnsborgere.

Vårt verdigrunnlag kommer også til uttrykk gjennom at vi er MOT- skole. Det betyr at vi er innen rammene for et systemisk- og individuelt program som styrker ungdoms bevissthet og MOT til å leve, bry seg og si nei. MOT som samfunnsbygger og en organisasjon som tilrettelegger for å styrke ungdoms robusthet, livskvalitet, mentale helse og skal være med å fremme trygge klassemiljø der alle blir inkludert og der alle er like mye verdt. Gjennom MOT-programmet skapes robuste ungdommer som tror på egne krefter og inkluderer alle.

MOT-coachene våre gjennomfører MOT-økter som kjennetegnes ved involvering, tillit og energi i alle klasser. Ungdommene er sentrale og delaktige i øktene. MOT-coachene formidler enkle livsverdier og de gir rom for refleksjoner hos ungdommene. Alle klasser får besøk av MOT 12 ganger i løpet av sin tid hos oss.

Strukturerte manus, aktiviteter, refleksjoner, historier, øvelser og action skaper positive opplevelser som igjen bidrar til at ungdom styrker eierskap til MOTs 3 kjerneverdier MOT til å leve, MOT til å bry seg og MOT til å si nei – som igjen gjør dem mer robuste og gode på å inkludere alle. Vi opplever at miljøet i klassene styrkes gjennom MOT-programmet. Dette sier også elevene i den årlige MOT-undersøkelsen.

Alle elever skal få oppleve en tilpasset undervisning, det gjelder også høytpresterende elever, eller rettere elever med stort læringspotensial. Skolen har strategier for å unngå at skoleflinke ikke finner seg til rette og har laget strategier for god faglig inkludering der vi tar i bruk både pedagogiske og spesialpedagogiske metoder. Vi har som mål å fremme inkludering og arbeider for at alle deltar i skolens læringsfelleskap. Det innebærer at alle skal ha en opplevelse av at det pedagogiske tilbudet er tilpasset den enkeltes forutsetninger og behov samt av sosial tilhørighet. Slik kan alle gis mulighet til faglig og menneskelig utvikling. Dette gjøres bl a ved differensiering der vi i profesjonelle læringsfelleskap tilpasser undervisningen til de individuelle forskjellene som finnes blant elevene. Dette skal sørge for at elevene får den faglige progresjonen de trenger. Her følger vi Opplæringsloven som forutsetter at dette også gjelder elever med særlige talenter, evner og uutnyttet potensiale. Vi opplever at mange av disse elevene mestrer både dybdelæring og problemløsning på en måte som gjør at de må få faglige utfordringer som krever refleksjon utover det de allerede kan. Vi tilrettelegger for at disse elevene gis trygghet i forhold til det å få aksept blant medelever for å være flink og rektor skal tilrettelegge for fleksibel organisering for elever med størst læringspotensial.

- Alle elever skal føle trygghet og anerkjennelse – alltid

- Alle elever skal møtes med vennlighet, respekt og verdighet – alltid
- Alle elever skal oppleve å bli sett hver dag - alltid
- Alle elever har en egenverdi, som skal respekteres - alltid
- Elever og lærere må ha tillit til hverandre - alltid
- Alle elever skal oppleve mestring - alltid

## Positiv oppmerksomhet

Beskriv hvordan dere arbeider for å gi hver enkelt elev positiv oppmerksomhet

Hei!

Dette lille magiske ordet er SÅ viktig for oss i hverdagen. Det er grunnleggende for både likeverd og inkludering, og er alfa & omega for at elevene skal oppleve å bli verdsatt i skolemiljøet. Kraften av ordet hei skal ikke undervurderes, og er med på å skape trygghet, trivsel, fellesskap og medvirkning. Det er altså utrolig hvor mye et hei kan bety! Et hei kan forandre dagen. Og i ei tid preget av korona og der vi ikke kan håndhilse eller klemme hverandre, så kan vi iallfall si hei. Vi sier "HEI" til alle – alltid! Vi har som ett av våre motto at "sier du hei, sier du mer enn du tror!" Og så er det gratis!

Et inkluderende og likeverdig samfunn begynner i skolen

Verdigrunnlag og visjon

Sandnessjøen videregående skoles verdigrunnlag er forankret i fokusområder som skal bidra til å styrke skolens likeverd, læringsmiljø og arbeidsmiljø. Respekt for menneskers ulike ståsted skal fremmes samtidig som samarbeid er en grunnleggende forutsetning for å nå felles og individuelle målsettinger. Hovedfokus er å bygge kunnskap ved å vise omsorg for hverandre, se muligheter, være profesjonell, gi rom for den enkeltes individualitet og bygge samhold. Verdigrunnlaget kan sammenfattes i begrepet KOMPIS hvor hver bokstav står for henholdsvis:

Kunnskap

Omsorg

Muligheter

Profesjonalitet

Individualitet

Samhold

Skolen er en viktig arena både for læring, aktiviteter og sosial tilhørighet. Den er også nøkkelen til et inkluderende samfunn totalt sett. I skoleklassen får vi da møte det mangfoldet vi består av i samfunnet, og det samfunnet vi til sammen utgjør. Akkurat som vi er en del av samfunnet i hjemkommunen eller det norske samfunnet.

I våre inkluderende skoleklasser finner vi framtidens lærere, bussjåførere, sykepleiere og brannforebyggere, ja vi har framtidens politikere, arbeidsgivere og arbeidstakere. Framtidens normer og holdninger dannes i stor grad i samhandlingen mellom elever og voksne. I en inkluderende skole som hos oss lærer alle at alle hører til; vi er et mangfold av personer og egenskaper. I en inkluderende skole lærer elevene at de er Ronja, Ahmed og Sondre – ikke at de er «en asberger», «en blind» eller «en underlyter».

## Trygghet og oppmerksomhet

Beskriv hvordan dere arbeider for at alle skal føle trygghet og tilhørighet

Trivsel og trygghet er det grunnleggende for å drive skole. Uten trivsel i bunnen vil ikke elevene føle trygghet og tilhørighet, og de ansatte vil ikke kunne yte optimalt hvis de ikke trives i jobben, med elevene og blant ansatte. Vi som skole består av personer som jobber sammen for å nå felles mål. Det kan dreie seg om å utvikle skolens pedagogiske praksis til elevenes beste, skape et trygt og inkluderende arbeidsmiljø for alle ansatte og elevene og å være en positiv aktør i samfunnet lokalt og i regionen. Hos oss jobber vi mye med å bli godt kjent med hverandre, skape gode relasjoner og det er lettere å følge opp en elev som vi kjenner godt med samtaler og tilpasninger. Uten tillit ville samhandling mellom oss i skolen være umulig. Tillit gjennomsyrrer og farger alt vi sier og gjør.

På den måten skapes tillit som er en viktig forutsetning for trygghet og tilhørighet. Tillit går begge veier og er også et palindrom som kan leses likt forlengs og baklengs. Elevene våre har medbestemmelse via skolens organer, elevråd, skoleutvalg etc. I tillegg er de alltid representert i skolens nettverk. For oss har det vært viktig at det er elevene som møter og formidler informasjon når vi har besøk av eksterne parter. Det være seg politiske ledere eller bedrifter/andre interessenter. Dette står ikke i noen rutiner, men er en etablert praksis.

Elevrepresentanter er også alltid med ved skolebesøk/resultatoppfølging/revisjon, enten det er fra Fylkesdirektør, Sjøfartsdirektorat eller annet.

Med elever som trives og føler sikkerhet danner vi grunnlaget for å gi elevene den kompetansen de trenger for å møte framtidens arbeidsmarked. Vi ansatte jobber i team der vi deler kunnskap, gode pedagogiske opplegg og vi drøfter felles utfordringer. Slik skaper vi en god og motiverende arbeidskultur. Med tillit og vi-kultur utvikler vi alle skolens inkluderende roller som er mellom elever, lærere, ledelsen og andre ansatte. Dette praktiseres på samme måte som det norske alpinlandslagetets motto som er "vi er ikke noe jeg-team".

Allerede når elevene i vårt inntaksområde går i niende trinn, blir de invitert til skolevandring på vår skole. Da er de på besøk en hel dag og blir guidet rundt til alle studieprogrammer for å bli kjent med skolens tilbud. Det er elever på de ulike studieprogrammene som står for presentasjonene, og det åpnes for spørsmål og dialog. Vi bruker også elever som er engasjert i MOT som guider, og de følger niendeklassingene rundt hele dagen.

I tiende trinn inviteres de samme elevene til praksiskurs. Da velger de to ulike studieprogrammer som de vil bli bedre kjent med. Da hospiterer elevene en halv dag på hvert av disse. Lærere prøver å ha timer og aktiviteter som tiendeklassingene kan være med på og engasjeres i. Det settes også av tid til at elevene som er på besøk kan få spørre våre elever om skolehverdagen ved Sandnessjøen VGS.

Én uke før skolestart gis det tilbud om forkurs for elever som har ekstra behov for en trygg skolestart. I tillegg til å være en trygg skolestart, får de en kjapp introduksjon til fagene norsk og matematikk. Gjennom de tre dagene med forkurs blir disse elevene litt

kjent i skolebygget, de møter mange ansatte på skolen, og alt dette bidrar til en enklere skolestart.

## Elevmedvirkning

Synliggjør hvordan dere ivaretar elevenes rettigheter for deltakelse og medbestemmelse

Vårt mål er at vi skal se DEN ENKELTE OG ALLE - ALLTID. Det er liten forskjell mellom de ansatte og elevene. Vi har f eks lik tilgang til parkeringsplasser, kantine, toaletter osv. Og – vi sier: Hei! Ett av våre motto er “sier du hei, sier du mer enn du tror!”

Alle ansatte skal være gode rollemodeller for elevene. VI GJØR SOM VI SIER!

Elevene har medbestemmelse via skolens organer, elevråd, skoleutvalg osv, samt Elevorganisasjonen, og ekstra fokus er det nå på demokrati og medborgerskap i Fagfornyelsen. I tillegg er elevene ofte representert i skolens nettverk. For oss har det vært viktig at det rett som det er så er det elevene som møter og formidler når vi har besøk av eksterne parter, kanskje de viser en egenprodusert film eller en power point? Det kan være politiske ledere, bedrifter eller andre interessenter og samarbeidspartnere. Elevrepresentanter skal også alltid være med ved skolebesøk/resultatoppfølging/revisjon. Enten det er fra fylkesdirektør for utdanning, Sjøfartsdirektorat eller annet. Og ikke minst, når avgjørelser skal tas, skjer det ofte at vi sier: «Vi skal bare høre med elevene først!»

Da vi bestemte oss for å søke om å bli kandidat til denne prisen, bestemte vi tidlig at vi skulle ha elevene med oss. Hvis ikke de mente vi fortjente prisen ville vi heller ikke ha noe på kandidatlista å gjøre. Men de mener dét, og vi har her tatt med elevrådsleder Roger Olsen Skagens uttalelse i sakens anledning:

---

- “Som elevrådsleder for Sandnessjøen videregående skole er jeg mye i kontakt med både elevene og ledelsen på skolen. Jeg har alltid følt at elevene har blitt trukket inn i så mange saker som mulig slik at de virkelig får hørt våre tanker og meninger om saker rundt vår hverdag. Det er veldig fint at elevrådet blir inkludert i ting som nettverksmøter og får høre mer om hva som skjer på et mer administrativt nivå. Det er ofte rektoren har kommet til elevrådet med spørsmål angående nye saker som har kommet opp for å høre hva noen av elevene på skolen tenker.

Noe som mange i ledelsen er stolt over og ofte nevner er hvor hyggelige elevene og de ansatte er med hverandre i gangene, og alltid hilser på hverandre, noe som jeg både ser og opplever selv på en daglig basis. Det er mange jeg hilser på i løpet av en dag som jeg ikke kjenner en gang, det er en naturlig del av dagen min. Dette kan være alt fra andre elever til lærere og renholderne rundt om på skolen.

Alle ansatte på skolen er hyggelige og vil det beste for elevene, det er i hvert fall opplevelsen min, f.eks. renholdere i gangene, de ansatte i kantinen og alle lærerne. Spesielt skiller miljøterapeuten til skolen seg ut. Det virker som han vet om alle elevene på skolen til en viss grad og er en stor hjelp til å få alle til å føle seg mer inkludert. Små ting som at alle russekort blir samlet opp og hengt opp i kantinen rundt russetiden er et godt eksempel på noen av de små tingene som gjør skolen til et mye hyggeligere sted å være enn hvis ingen brydde seg om slikt.

MOT- initiativet til skolen er noe de fleste som jeg kjenner er glad i, det fungerer som et lite avbrekk fra skolearbeid og som tid å lære og reflektere på seg selv og andre. Det har også fungert bra til å hjelpe nye klassekamerater bli fortere kjent med hverandre når de først kommer til skolen.

Slik jeg opplever skolen er det liten til ingen tvil om at skolen fortjener en slik pris, ikke bare for at det høres fint ut, men for at det kontinuerlige arbeidet som skjer for å gjøre skolen til et hyggeligere sted å være, er bemerkelsesverdig! Mvh Roger Olsen Skagen ”

## Samarbeid med hjemmene

Synliggjør hvordan dere legger til rette for et godt samarbeid mellom skolen og hjemmene

Å legge til rette for godt samarbeid med foresatte er en av satsingene i Nordland fylkeskommunes strategiplan for realisering av Nordlandsmodellen. For at foresatte (vi bruker konsekvent ordet foresatte, ikke alle har foreldre og det kan virke stigmatiserende og lite inkluderende) skal involvere seg må de først og fremst føle seg verdsatt og ønsket som en samarbeidspartner i skolen, og de må føle tillit til skolen, lærerne og andre involverte. Best mulig samarbeid her gjør at de foresatte blir mer positive til skole og utdanning, mens lærerne får gjennom samarbeid med hjemmene bedre innsikt i elevens hverdag, behov og fungering. Dermed kan pedagogene våre støtte eleven på en mer tilpasset måte i skolehverdagen - og vi kan være tett på på et tidligere stadium slik at vi kan oppfylle behovet for tidlig innsats.

Å bygge relasjoner er sentralt på alle hold i skolen i dag. Det gjelder mellom elevene, mellom elever og ansatte og mellom de ansatte. Men vi har også som mål å ha god relasjon til de foresatte. Med gode relasjoner her er det lettere å avdekke behov for hjelp – begge veier. Foresatte kvier seg ikke så mye for å varsle fra om sosiale eller faglige utfordringer, mens det også er lettere for skolen å ta kontakt hvis vi vet litt mer om forholdene i hjemmene.

Foresatte og lærere vil gjennom positivt samarbeid utvikle en større felles forståelse av elevens behov og kan på den måten bli bedre i stand til å støtte opp i læringsprosessen. Den viktigste arenaen for samarbeid med hjemmene er formaliserte møter for å ivareta dette. I tillegg kommer «lav terskel» for at kontaktlærer tar kontakt med heimen. Dette gjelder både for sosiale og faglige forhold. Dette gjelder også for skolelederne. En telefon for mye til foresatte er bedre enn en for lite.

Og informasjon! Ikke minst i denne tiden vi nå har vært inne i. Informasjon til foresatte må oppdateres og formidles kontinuerlig. Det at man IKKE har noe nytt å fortelle er også viktig informasjon. En slik praksis er også med på å gi foresatte opplevelsen av å være inkludert og som vil gjenspeiles i elevens opplevelse.

Skolens nye rektor har god erfaring med at elevene kan gi skolen skriftlig fullmakt til å opprettholde skole-hjemkontakten også etter at de har fylt 18 år. Det er ingen (eller liten) grunn til at dette arbeidet, som er bygget opp gjennom flere år, skal opphøre fra en dag til neste! Derfor, den dagen eleven fyller 18 år skal de få en hilsen fra rektor, med et skjema for å gi fullmakt om dette.

Møter med foresatte gjennomføres innen angitte frister. Skolen har en egen plan for innhold i de ulike møtene. På denne måten sikrer vi at alle temaer er gjennomgått med de foresatte, samt alle samarbeidsinstanser utenfra får bidratt. Viktige prinsipper i planer for samarbeid og dialog med foresatte er at

- Vi erfarer at samarbeidet lykkes best om foresatte og lærere framstår som et VI med tydelige felles målsettinger
- Lærere og foresatte bør oppfatte hverandre som likeverdige deltakere i samarbeidet og møte hverandre med respekt

- Lærere og foresatte bør i samarbeidet blant annet se på hverandre som en ressurs i elevens oppvekst

- Samarbeidet mellom hjem og skole skal bestå av både informasjon, dialog og medvirkning

Kontaktlærere og avdelingsledere har ansvar for å sette dato i god tid og invitere inn deltakere utenfra som skal bidra. Med at vi inviterer eksterne møtedeltakere, som politi og Statens vegvesen, vil kvaliteten på møter med foresatte øke og kontakten hjem-skole vil bedres ytterligere.

## Likeverd og inkludering

Synliggjør hvordan dere har en langsiktig og helhetlig plan for å realisere likeverd og inkludering

Skolen vår har som mål å fremme likeverd og likestilling uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn. Vi har ikke rutinebeskrivelser for alle de momentene/tiltak vi iverksetter for å skape "godfølelsen", men vi jobber systematisk og kunnskapsbasert for å få til det. Her lener vi oss på forskning, langsiktige erfaringer og også nyere praksis. Noe annet ville blitt for omfattende!

Her er vi kanskje også ved et poeng, nemlig det at de ansatte er selve visjonen vår; "kvalitet – med blikk for den enkelte". Det hjelper lite med vakre og fyndige beskrivelser hvis vi ikke praktiserer det vi mener å stå for. Dette er en unik kompetanse som de ansatte ved skolen har. Her gjør vi ting og vi praktiserer det som Karsten Warholm sier, "at godt gjort er bedre enn godt sagt"! Vi snakker ikke bare om det i festtaler, men tar hånd om elevene i hverdagen på en måte der vi ser den enkelte og alle. Og det er liten forskjell mellom de ansatte og elevene. Vi har lik tilgang til parkeringsplasser, kantine, toaletter osv. Alt dette gjør at vi er gode rollemodeller for elevene våre. Vi gjør som vi sier!

Skolen skal utvikle inkluderende fellesskap som fremmer helse, trivsel og læring for alle. Vi har få 9a-saker, og de vi har behandles på et tidlig stadium. Vi har selvsagt nulltoleranse mot mobbing og andre krenkelsers, og vi gjør alt vi kan for at elevene våre har det trygt og godt i skolehverdagen. Alle som jobber på skolen følger med på elevene hver dag. Vi har innprentet at hvis en voksen på skolen vet om – eller tror – at en elev blir mobbet, plaget, eller på andre måter ikke har det bra, skal hun eller han alltid, hvis det er mulig, gripe inn og stoppe krenkelsen med en gang og deretter varsle rektor. Rektor har planer for å oppfylle aktivitetsplikten vår.

I tillegg investerer vi mye i å være MOT- skole. De økonomiske ressursene vi bruker her er med på å kunne bidra til god inkludering i skolemiljøet. Vi vil her vise hvordan vi som MOT-skole viser at alle er likeverdige ved skolen vår. Dette kommer blant annet til uttrykk i avisinnlegg sist sommer av skolens MOT-koordinator, som vi har kopiert inn her:

---

- Av Tor Kenneth Rostad, lærer i videregående skole

- 15.06.21 17:24

- MENINGER Dette er et debattinnlegg. Innlegget gir uttrykk for skribentens holdninger.



- "Nå kommer de snart. Avisartiklene om de flinke og hardtarbeidende ungdommene som går ut av videregående skole med bare seksere på vitnemålet sitt. Disse elevene fortjener all oppmerksomheten avisene gir dem, og jeg synes det er kjempeflott at det skrives om dem. Jeg ønsker ikke å ta noe fra disse elevene, og jeg stiller meg gjerne i køen av gratulanter. Det er likevel en gruppe elever som jeg synes fortjener litt mer oppmerksomhet. Jeg vil gi denne gruppa en liten hyllest gjennom å fortelle historien om Linn, som jeg var lærer for da hun startet på studieforbereidende for noen år siden.

(Linn heter egentlig ikke Linn, og hun har sagt ja til at jeg får fortelle denne historien.)

Da Linn startet i første klasse var jeg hennes kontaktlærer. Under oppstartssamtalen jeg hadde med henne første skoleuke, fortalte Linn at hun var usikker på om hun hadde valgt riktig da hun valgte studieforbereidende. Hun fortalte også åpent om at hun i perioder syntes livet kunne være fryktelig vanskelig. Det hadde rett og slett vært perioder der det hendte ting i livet til Linn som ikke hadde vært så enkle å håndtere.

Linn var ei jente som hadde svært liten tro på seg selv, og som hadde problemer med å se at hun skulle klare å komme seg gjennom tre år med videregående opplæring. Vi som var voksne rundt henne, så ei fantastisk jente med massevis av ressurser, som jobbet og sto på selv om det ikke ble så mange toppkarakterer. Hun var den første til å trå støttende til når andre elever i klassen opplevde større eller mindre kriser i sine liv. Linn var ei jente alle ble glade i.

Et par måneder ut i skoleåret var Linn en dag borte fra skolen, men mot slutten av en time banket det på døra til klasserommet, og der sto hun og sa at hun måtte snakke med meg. Jeg skjønnte at det var noe, så jeg ba klassen om å jobbe videre på egen hånd de siste minuttene og satte meg ned sammen med Linn. Hun fortalte at hun trodde hun kom til å slutte på skolen. Alt var så vanskelig. Hun følte ikke at hun fikk med seg noen ting i undervisningen og at omtrent alle fagene var for vanskelig for henne. Jeg ba henne om å prøve litt lenger. Prøve å fullføre det første året, og så eventuelt gjøre et nytt valg før neste skoleår. Jeg sa at vi så gjerne ville ha henne i klassen vår og at vi lærere skulle gjøre det vi kunne for å hjelpe og støtte henne. Men jeg trodde innerst inne at hun allerede hadde bestemt seg, så jeg gikk til min nærmeste kollega og sa at jeg var sikker på at Linn kom til å slutte på skolen innen kort tid.

Linn sluttet ikke. Hun fortsatte å jobbe og stå på, selv om det ikke ble så mange toppkarakterer. Hun fortsatte å være en voldsom ressurs for klassen og klassemiljøet. Det kom fortsatt perioder der Linn syntes livet var ekstra vanskelig, men hun fullførte året. Og hun gjorde ikke noe nytt valg. Linn fortsatte på studieforbereidende, og jeg var faglærer i ett av fagene hennes også det andre året. Da hun begynte i tredje klasse hadde jeg henne ikke lenger som elev, men jeg hilste ofte på henne i korridorene og satte meg av og til ned og snakket med henne. De tunge periodene var der fortsatt, men de var færre og mindre tunge enn før.

Da Linn på skolens avslutningsdag det året, sto bunadskledd sammen med klassen sin og mottok vitnemålet sitt etter å ha fullført videregående, hadde jeg mitt stolteste øyeblikk som lærer. Den jobben Linn gjorde de tre årene for å få vitnemålet sitt, fortjener akkurat like mange spalte-meter som de som får bare seksere.

Jeg tror det er mange «Linn» der ute i den norske skolen. Derfor ville jeg fortelle denne historien. Jeg tror det er mange jenter og gutter som kan kjenne seg igjen i deler av Linns historie, og jeg ønsker å hylle dere. Dere får ikke så mye applaus og oppmerksomhet som dere fortjener for den jobben dere gjør. Jeg skulle ønske hver og en av dere kunne få en egen hyllest i avisene. Men siden jeg neppe klarer å få til det, så hjelper det kanskje å vite at vi som jobber i skolen ser dere, og er superstolte av dere. Bra jobbet!

Tusen takk til «Linn» for at jeg fikk lov til å dele historien din. Jeg heier fortsatt på deg.”

---

Vi har også en miljøarbeider i full stilling. Det han gjør og hvordan han jobber ble fortjent honorert da han rett før jul ble kåret til årets MOT-coach i Nord-Norge. Ingen ved skolen ble spesielt overrasket over det!

Elev- og lærlingetjenesten er tett på elevene på skolen. Det tilbys vekking av elever som bor på hybel og har behov for det, vi har karriereveiledning, sosial rådgivning og hybeloppfølging. Elev- og lærlingetjenesten samarbeider tett med pp-tjenesten, oppfølgingstjenesten, helsesykepleier og lærerne.

Videre kan vi nevne at på skolebiblioteket jobbes det målrettet for å bygge opp en samling som gir alle en mulighet til å lese. Forskning viser at lystlesning og mengdelesning er det eneste tiltaket som kan dekke bredt og som gir faglig uttelling uavhengig av utgangspunkt for elevene. Det satses på tegneserier og bøker anbefalt av “Leser søker bok” slik at alle skal ha en mulighet til å lese om de ønsker det, enten de har utfordringer med dysleksi eller har kort botid i Norge og trenger å forbedre språket.

Biblioteket har hver juni Pride-utstilling som presenterer litteratur og film om det å være homofil, lesbisk eller transperson. I tillegg er vi så heldige å ha to åpne homofile som jobber på skolen i synlige roller, som begge går rundt med kaffekoppen sin som står “Nobody knows I`m gay” på. Koppene er et diskret men tydelig signal om at det er greit å være annerledes.

## Involvering

Synliggjør hvordan dere har en langsiktig og helhetlig plan for å realisere likeverd og inkludering

Skolens kjernevirksomhet er læring, og pedagogisk ledelse er å legge til rette for elevens, lærerens og ledelsens læring. Det gode samspillet mellom likeverd, inkludering og involvering kommer blant annet til uttrykk da vi ønsker å tilrettelegge for helsefremmende tiltak. Vi arrangerer tilbud med felles aktiviteter for elever og ansatte for å styrke vår psykiske helse. Vi har laget en plan der aktiviteter for alle i form av aktivitetsskvelder og kurs der ALLE er inviterte.

Slike treffpunkter med de ansatte er spesielt viktig for elever som bor på hybel og ikke har egne foresatte tilgjengelig i ukedagene, men er åpent for alle. Det er også en fin måte for andrespråklige elever å utvide sine nettverk og bli bedre kjent med norsk kultur, språk og ikke minst seg selv. Dette er også et stressreducerende tiltak for ansatte som vil møte elever i en naturlig og uformell arena. Dette gir ny kunnskap og innsikt, god mestringsfølelse, økt livsmestring og styrker den kreative siden hos alle. Eksempler på slike kurs/aktivitetsskvelder er:

- Markering av verdensdagen for psykisk helse. Foredrag og aktiviteter for ALLE
- Musikkverksted. Hvert år holder skolen en konsert der ansatte og elever sammen lager et repertoar som de framfører for resten av skolen. Dette er et lavterskeltilbud der også de ikke-musikkyndige kan delta. Vi trenger alltid folk til å styre lyd og lys
- Aktivitetsskvelder/chillekvelder. Her har vi spill og håndverk, som strikking, gaming og gjenbruksverksted, samt byttekveld av klær. Dette gir ny kunnskap, god innsikt og god mestringsfølelse og er også et miljøtiltak med fokus på miljø og bærekraft. Her blir elevene godt kjent med hverandre på tvers av klasser og trinn i en uformell og avslappende setting

- Kokkekurs. Her holder vi kurs om god og næringsrik mat, men vi har også fokus på å knytte bånd mellom generasjoner
- Vi tilbyr sosialt entreprenørskap som en satsning som nye arenaer for bedre inkludering av andrespråklige elever. Dette skal gi elevene bedre norskkunnskaper og større sosiale nettverk. Vi har ca 70 elever med norsk som andrespråk, men det er med på å etablere sosiale nettverk kan være aktuelt også for andre elever som har behov for det. Sosialt entreprenørskap blir etablert som ungdomsbedrifter innen helse- og oppvekstfag
- Vi tilbyr "Åpen skole" på kveldstid en gang i uken, i utgangspunktet som leksehjelp for andrespråklige elever, men dette har nå blitt utvidet, både i tilbud og målgruppe. Alle som vil kan være med og vi tilbyr også fysiske aktiviteter i kantina og idrettshallen, spill og gratis middag. Dette har blitt en svært viktig arena for inkludering av elevene generelt, men de minoritetsspråklige spesielt

Fagfornyelsens overordnede del sier oss hva som skal prege den pedagogiske praksisen i skolen. Alle som jobber med videregående opplæring, må kjenne godt til dette. Det er viktig at lærere og andre deltar i og tar initiativ til felles utvikling i det profesjonelle læringsfellesskapet på skolen. Hos oss har vi fokus på at den gode opplæringen og at trivselen og tryggheten for hver enkelt skapes i klasserommet, i det daglige møtet mellom ansatte og elever. Dette gjør vi ved at vi har dedikerte, bevisste og engasjerte lærere og andre ansatte med høy kompetanse, både faglig og sosialt. Våre ansatte skal på en tydelig måte bygge positive relasjoner til elevene våre. Relasjonsbygging er utgangspunktet for å skape trivsel og trygghet for elever og ansatte. Dette tilsier at den profesjonelle læreren hele tiden skal utvikle seg både individuelt og sammen med kolleger og skolens ledelse.

Vi mener som et grunnprinsipp at en styrking av kompetanse og oppfølging i den ordinære skolen er veien å gå, heller enn å ønske elever bort fra skolens hverdag. Det er hensynet til eleven, ikke hensynet til skolen eller fylkeskommunen, som skal være avgjørende for bruk av en alternativ opplæringsarena. Og hvis tiltaket brukes er det først etter en sakkyndig vurdering fra PP-tjenesten. Grunnen til dette er at slike tiltak virker FOR lettvinne og at økt bruk av slike tiltak er lite ønskelig utfra lov- og regelverk, der inkludering er et styrende prinsipp. Dette prinsippet betyr, jf Opplæringsloven § 8-1, at alle elever har rett til å gå på sin nærscole og skal tilhøre en klasse eller basisgruppe (§ 8-2). Bruk av en alternativ opplæringsarena blir sett på som et veldig stort inngrep, først og fremst i elevens rettigheter. Derfor er det ikke tilstrekkelig at eleven, foresatte eller skolen ønsker det.

Vi skårer høyt på undersøkelser og bl a svarer elevene på Elevundersøkelsen at vi har lærere som ser hver elev, gir tilpasset opplæring og følger opp den enkelte. Elevens følelse av å bli sett, verdsatt og mestret er avgjørende for at han/hun skal oppleve et godt og trygt læringsmiljø. Da skaper vi bedre læringsmiljø, med bedre læring og mindre risiko for frafall som resultat.

Våre ledere skal ha et avklart forhold til sin lederrolle og sitt eget lederskap. Det er viktig med ledere som tar initiativ og som er tydelige, involverende og demokratiske, og at våre ledere tilpasser lederskapet sitt til egen personlighet og egne forutsetninger, samt sine egne styrker og svakheter. Rektor er ansvarlig for elevenes læringsresultater og skolemiljø og for å legge til rette for gode læringsprosesser på skolen.

Vi bor i et område, med relativt få innbyggere, langt fra storbylivet. Vi tar tro og håp på framtida, på våre ungdommer som vi har til låns i noen år. Vi gjør alt vi kan for at vårt bidrag til elevenes utdanning, dannelse, nysgjerrighet, og mestringfølelse vil åpne muligheter for at de reiser bort for å samle erfaring og nyttige kompetanse, og så velger å komme tilbake. Med andre ord, vi involverer elevene i et inkluderende skolemiljø. Skolen er derfor hjertet i vårt nordnorske kystsamfunn.

Vi har her gitt en redegjørelse for hvordan vi arbeider med elevenes læringsmiljø og for å gi hver enkelt elev positiv oppmerksomhet, slik at de som voksne senere i livet kan tenke tilbake på tida som elev ved Sandnessjøen videregående skole som noen av de beste i livet.

Dette skjemaet er for øvrig lagt ut som et samskrivingsdokument for ALLE skolens ansatte, der alle som ville kunne bidra med innspill og kommentarer. Dette viser at vi tar inkludering og likeverd på høyeste alvor og at vi hos oss har en svært god kultur for samhandling og deling.